

ALTERNATIVT FÖRSLAG

Genomgång remissvar: Nytt konstmuseum i Borås

Kulturnämndens beslut

Kulturnämnden godkänner redovisningen av remissvaren och lägger ärendet till handlingarna **och anser uppdraget om en förstudie för att utreda möjligheten att bygga ett Art Center i Borås vara avslutat. för fortsatt beredning.**

~~Doek efter att förstudien om Konstmuseets nuvarande lokaler kan anpassas utifrån museets behov och om Konstmuseet ska vara kvar på befintlig plats är slutförd och har redovisats till nämnden.~~

Sammanfattning

I utredningen Utvecklingsstrategi Konststaden Borås (dnr KUN 2021-00153) gavs ett uppdrag om en förstudie för att utreda möjligheten att bygga ett Art center ~~(hädanefter benämnt som Konstmuseum)~~ i Borås. Kulturnämnden godkände återrapporeringen av en förstudie nytt **Art Center** i Borås den 12 juni 2023 och beslutade att översända förstudien för att hämta in synpunkter och yttrande av berörda samarbetspartner, bolag och nämnder. Missivet skickades ut i september till berörda samarbetspartner, bolag och nämnder. Av tjugosex berörda har fjorton svarat.

Av de åtta nämnder (inklusive Kommunstyrelsen) avstyrker två nämnder (Fritids- och folkhälsonämnden samt Lokalförsörjningsnämnden), två stycken kräver mer utredningar innan yttrande (Samhällsbyggnadsnämnden och Tekniska nämnden), Kommunstyrelsen vill att fler utredningar ska göras, Västra Götalandsregionens kulturnämnd är positiva till det remitterade förslaget, Miljö- och konsumentnämnden har hittat två skyddsvärda arter samt Servicenämnden som avstår från att yttra sig.

När det gäller de övriga sex svaranden, samarbetspartners och bolag har remissen tillstyrkts av tre (Borås TME, Borås kommun parkering AB och Ålgården) samt att de övriga tre (Borås och Sjuhäradsbygdens konstförening, Tore G Wärenstams stiftelse och Lars Tunbjörks stiftelse) är positivt inställda till ett nytt **Art Center** med ett par förbehåll. Till exempel lyfts att det behövs en fördjupad diskussion kring Konstmuseets uppdrag samt att det finns övriga saker i förstudien som behöver förtydligas.

Kulturnämnden tackar för de många konstruktiva svaren på visionen om ett nytt **Art Center** och många viktiga frågor har lyfts för det fortsatta arbetet. Under tiden då remissen behandlats, har Kulturnämnden även fattat beslut att genomföra en förstudie om Konstmuseets nuvarande lokaler kan anpassas utifrån museets behov och Konstmuseet vara kvar på befintlig plats (dnr KUN 2024-00024), ett uppdrag som inkluderats i Lokalbehovsplanen för 2025 - 2029 (dnr KUN 2023-00155). **Detta är en separat förstudie och när den är färdig får Kulturnämnden ta ställning till den.**

Ärendet i sin helhet

I utredningen Utvecklingsstrategi Konststaden Borås (dnr KUN 2021-00153) gavs ett uppdrag om en förstudie för att utreda möjligheten att bygga ett Art center (~~hädanefter benämnt som Konstmuseum~~) i Borås. Kulturnämnden godkände återrapporteringen av en förstudie nytt **Art Center** i Borås den 12 juni 2023 och beslutade att översända förstudien för att hämta in synpunkter och yttrande till berörda samarbetspartner, bolag och nämnder. Missiv skickades ut i september till berörda samarbetspartner, bolag och nämnder. Av tjugosex berörda har fjorton svarat.

Nedan följer kortare sammanfattning av remissvaren, nämnder:

Kommunstyrelsen

Ur ett markperspektiv är Krokshallsberget en möjlig lösning, men ytterligare utredningar behöver göras, till exempel om nuvarande lokal går att göras mer ändamålsenlig, ekonomiska effekter och effekter för kulturhusets övriga verksamhet.

Kommunstyrelsen ser positivt på att Krokshallsberget är i linje med Kulturskiss Västra Centrum, men man behöver se över skyddsrummen i Krokshallsberget, ifall dessa påverkas behöver kommunen hitta en ny placering för skyddsrum och då blir det kostnadsdrivande.

Fritids- och folkhälsonämnden

Avstyrker remissen och anser att saknas relevanta perspektiv som en analys av hur en flytt påverkar visionen om ett samlat kulturhus.

Nämnden anser att ”Handbok i trygghet i offentlig miljö” behöver beaktas i det vidare arbetet. Verksamheten och platsen ska erbjuda ett brett utbud, både för olika målgrupper men också under olika tidpunkter under dygnet, det är bra att barnperspektivet tas upp, t ex. skapa nya lektytor i anslutning till det nya konstmuseet

Lokalförsörjningsnämnden

Avstyrker remissen då ytterligare utredningar krävs innan slutgiltigt ställningstagande kan göras.

Lokalförsörjningsnämnden betonar att i den fortsatta projektutvecklingen bör inte andra lokaliseringar uteslutas då det inte gjorts någon djupare teknisk- eller ekonomisk utredning i förstudien. Samt att en anpassning av befintliga lokaler

bör tydligare redovisas utifrån ekonomiska termer. Det tilläggs att det bör finnas samlokaliseringseffekter av att ha ett konstmuseum i direkt anslutning till stadsteater och stadsbibliotek, t ex genom gemensam restaurang och personalutrymmen.

Lokalförsörjningsnämnden tar också upp själva byggnationen på berget, vilken förmåga berget har att vara stabilt utan alltför omfattande förstärkningar behöver göras i bergrummet. De lägger också till att det är av största vikt att skyddsrummen förblir intakta

Miljö- och konsumentnämnden

Det finns en lönn med hållighet i stammen på den södra delen av området och det är ett Särskilt skyddsvärdt träd. Trädet bör få stå kvar och om man planerar åtgärder som kan tänkas skada trädet eller dess rotsystem behöver ett samråd ske med Länsstyrelsen. Det finns också fem almar som bedöms som friska och då almen är akut hotad är det av vikt att skydda almar som bedöms friska

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden vill inte avge ett yttrande angående förslagen placering innan ytterligare utredningar är gjorda:

- Förutsättningar för ett konstmuseum på Norrbysidan av Magasinsgatan
- Vilka verksamheter som skulle kunna ge samma mervärden som ett konstmuseum gällande att aktivera berget och binda ihop centrum med Norrby samt ge exploateringsintäkter.
- Bergets stabilitet och rasrisk samt hur stora delar av skyddsrum och parkeringsplatser som kommer tas i anspråk inne i berget
- Tillgång till parkeringar för besökare
- Investerings- och driftkostnader för ett nytt konstmuseum i jämförelse med ombyggnation av nuvarande museum.

Servicenämnden

Servicenämnden avstår från att yttra sig då nämndens uppdrag inte vänder sig direkt ut mot medborgare så som förstudien gör.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden vill inte yttra sig gällande föreslagen placering eftersom de anser att ytterligare utredningar behöver göras innan slutgiltigt beslut fatta. Tekniska nämnden vill att följande utreds:

- Ekonomiska förutsättningar gällande skötsel av parkmark
- Tillgång till parkering för besökare
- Bergets stabilitet och rasrisk samt hur stora delar av skyddsrum och parkeringsplatser som kommer tas i anspråk inne i berget

- Investerings- och driftskostnader för ett nytt konstmuseum i jämförelse med ombyggnation av nuvarande museum

Kulturnämnden i Västra Götalandsregionen

Kulturnämnden i Västra Götalandsregionen är positiva till remissen som samspelar väl med innehållet i det regionala uppdraget. Det är en god idé att nya konstmuseet inkluderar en Lars Tunbjörkssal. Kulturnämnden påtalar att på sidan 20-21 nämns regionen i samband med finansiering av bygget av ett nytt konstmuseum, men Kulturnämnden VGR medfinansierar inte investeringar hos verksamheter som inte är regionägda.

Kortare sammanfattning av remissvaren, samarbetsorganisationer och bolag:

Borås TME

Borås TME tillstyrker remissen och ser positivt på förstudiens förordade förslag med ett nytt konstmuseum på Krokshallsberget och håller med om att det är det bästa förslaget.

Borås Kommuns parkering AB

Borås Kommuns parkering AB tillstyrker remissen, och anser att förstudien har kommit till rätt slutsats gällande placering utifrån de aspekter som bedöms i förstudien men att utveckling av berggrummet samt parkeringsfrågan behöver utredas vidare innan slutgiltigt val av placering görs. Bolaget vill att parkeringsfrågan för besökare till museet samordnas med behovet av en parkering i närheten av resecentrum för besökare till de centrala delarna och arbetspendlarna. Bolaget anser att det underlättar om skyddsrummet kan bevaras och att det i Berggrummet finns en parkering som idag är undermålig, bolaget förutsätter att den försvinner i och med byggnationen och att berggrummets användning utvecklas i samband med konstmuseets placering. Bolaget trycker på att trygghetsaspekten ska tas hänsyn till i utformningen.

Lars Tunbjörks stiftelse

Stiftelsen ställer sig positiv till förstudiens förslag att bygga ett nytt konstmuseum i Borås med ett bredare uppdrag som kan rymma Lars Tunbjörk Center för fotografi, Wärenstams samling, den offentliga konsten, Borås Art Biennial samt den urbana konsten.

Lars Tunbjörks stiftelse anser att Krokshallsberget ger synlighet på långt håll och ger högt uppmärksamhetsvärde. De tillägger att en offentlig kulturinstitution med ett stort publikt uppdrag som Borås Konstmuseum behöver vara tillgängligt, inte bara fysiskt utan också mentalt. En förutsättning är att det blir en entréyta i markplan med hiss/rulltrappa upp till museet, men placeringen på berget innebär en tröskel att ta sig dit.

Stiftelsen lyfter också att både Electra och Krokshallstorget är två platser som ansluter till befintliga gångstråk och är mycket central belägna och lättillgängliga.

Stiftelsen lyfter också förstudiens förslag att väva ihop ett ute- och innerum och bygga en skulpturpark ihop med konstmuseet är attraktivt.

Stiftelsen tycker att samlingarna nämns mycket lite i förstudien och de anser att det borde ha blivit mer belyst. Stiftelsen skriver också att med tillkomsten av ett nytt konstmuseum så innebär det möjlighet att utvidga museets uppdrag och profil. De anser att en ordentlig genomlysning av museets innehåll och verksamhet är nödvändig inför byggandet av ett nytt konstmuseum. De lyfter också att museets roll som mötesplats och arena för olika samarbeten saknas i förstudien, för ett sådant arbete krävs det ytor för mötesrum, programverksamhet, rum för pedagogik samt arbetsrum.

Stiftelsen bedömning är att ett Lars Tunbjörks Center för fotografi med fördel bör ingå i ett nytt konstmuseum men att som förstudien föreslår, ett enskilt rum avsätts, rymmer inte den verksamhetsidé som stiftelsen har om vad ett center för fotografi är. De anser att ett rum avsätts för Lars Tunbjörk inte innebär någon skillnad mot nuvarande projektrum. Stiftelsens ambition är att skapa ett forskningscenter för fotografi som en del i centret då behövs utrymme för forskning, studier, bibliotek, skapande/verkstad och ateljé. Det kommer också behövas utställningsytor både för samlingen med Lars Tunbjörk men också för andra fotografer. Bilden av vad ett LTC skulle kunna vara i ett nytt konstmuseum behöver fördjupas och kompletteras i förstudien.

Värdet av Café och restaurangverksamhet lyfter stiftelsen upp som en förutsättning för att museet ska vara och förbli attraktivt, även en möjlig shop/bokhandel. Stiftelsen tar också upp öppettider och entréavgifter som en viktig aspekt för att nå en bred publik. Borås Konstmuseums fria entré hoppas stiftelsen på att den går att behålla.

Stiftelsen saknar en kostnadsbild över investering och drift för det nya konstmuseet. Stiftelsen hade velat ha en modell där de tre centrala lägena kunde jämföras, framför allt ekonomiskt men också ur andra perspektiv som stadsutveckling, hållbarhet över tid, tillgänglighet och flexibilitet. De lyfter att ett nytt konstmuseum kräver en ramökning så att det finns möjligheter att bedriva en ny utvidgad verksamhet.

Tore G Wärenstam Stiftelse (TGW)

TGW ser positivt på Borås Stads ambition att genomföra en förstärkt satsning på Borås Konstmuseum, vilket skulle kunna innebära att stiftelsens konstsamling får ett nytt och permanent hem. Idén om en museibygnad med tillhörande externa magasin där stiftelsens samling ska kunna visas respektive förvaras är intressant

Förstudien pekar på behovet av att ha en fördjupad diskussion kring Borås konstmuseums uppdrag, TGW anser det positivt att förstudien identifierar stiftelsens samling som en viktig del av det nya konstmuseet. De anser dock att

förstudien fokuserar på rumsliga aspekter vilket skymmer mer centrala frågor kring museets verksamhet och inriktning. En framtida fördjupad förstudie bör vid sidan av att behandla museibygnadens plats i stadsrummet och ramarna för dess arkitektoniska form också i ökad utsträckning ta upp dess verksamhet, de lyfter bland annat samspelet mellan samlingar och tillfälliga utställningar och också samspelet mellan det som är lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

TGW anser att mycket talar för att det framtida konstmuseets uppdrag behöver formuleras på ett annorlunda vis. Deras bild är att det nya museet bör ta sin utgångspunkt i en vision om en i staden och bygden välförankrad verksamhet som låter den lokala och regionala konsten samspela med den nationella och internationella. De tycker att en del i förstudien pekar i den riktningen men strategiska verksamhetsfrågor av den arten skulle behövas ges större tyngd i den arbetsprocess som föregår av ett nytt konstmuseum, nuvarande styrdokument gällande konstmuseet beskriver en smalare museiverksamhet än den som skisseras inför framtiden.

TGW anser att förstudien endast flyktigt berör det nya konstmuseets samverkan med civilsamhället och med andra konstinstitutioner, det nämns en kort hänvisning till ett projektrum som skulle kunna hyras eller lånas ut. TGW stiftelse tycker att i det fortsatta idéarbetet bör det nya konstmuseets möjligheter att samarbeta på ett annat sätt än idag beröras.

TGW saknar i förstudien hänvisningar till en ekonomisk kalkyl. I förstudien nämns stiftelsen som en ”given intressent” i bygget men stiftelsen vill tydligt påpeka att stiftelsens resurser inte är tillgängliga för byggnadsinvesteringar. Även driftskostnaderna behöver specificeras tidigt i den fortsatta processen. Även möjligheten att med ökade anslag och en förnyelse av verksamheten stärka och utveckla driften av konstmuseet i dess nuvarande lokaler bör utredas som ett alternativ, med hänsyn till att finansiering i dagsläget saknas för en ny museibygnad.

Borås och Sjuhäradsbygdens konstförening

Borås och Sjuhäradsbygdens konstförening instämmer helt och fullt i de prioriteringar som förstudien utgått från och även de kriterier som använts i rangordningen av de föreslagna tomterna.

De anser Electra vara den bästa placeringen för ett nytt konstmuseum, sett ur tillgänglighetssynpunkt och att den platsen har en bättre anknytning till stadskärnan. De nämner också att en koppling till Norrby bör kunna göras enklare där än till Krokshallsberget och att kostnaden borde hamna på en rimligare nivå.

De tycker att det är en god tanke att samlokalisera Wärenstams stiftelses konstsamling och Tunbjörks center med det nya konstmuseet men att det inte får befria Konstmuseet från att ta ansvar för kontakterna med det lokala konstlivet.

Ålgården

Ålgården tillstyrker förslaget och yttrar att placeringen på Krokshallsberget ger museet en stor synlighet. Ålgården anser att innan tävlingsprocessen med Konstmuseets utformning påbörjas är det viktigt att se över projektets ekonomiska förutsättningar, stationsläget vid framtida höghastighetsbanan samt att tillgängligheten för museet är garanterad.

Kulturnämnden tackar för de många konstruktiva svaren på visionen om ett nytt **Art Center** och många viktiga frågor har lyfts för det fortsatta arbetet. Kulturförvaltningen med Konstmuseet i spetsen, kommer att arbeta vidare med flera av dessa frågor.

Under tiden då remissen behandlats, har Kulturnämnden även fattat beslut att genomföra en förstudie om Konstmuseets nuvarande lokaler kan anpassas utifrån museets behov och Konstmuseet vara kvar på befintlig plats (dnr KUN 2024-00024), ett uppdrag som inkluderats i Lokalbehovsplanen för 2025 - 2029 (dnr KUN 2023-00155). **Detta är en separat förstudie och när den är färdig får Kulturnämnden ta ställning till den.**

Kulturnämnden godkänner redovisningen av remissvaren och lägger ärendet till handlingarna **och anser uppdraget om en förstudie för att utreda möjligheten att bygga ett Art Center i Borås vara avslutat. för fortsatt beredning efter det att förstudien om Konstmuseets nuvarande lokaler kan anpassas utifrån museets behov och Konstmuseet vara kvar på befintlig plats, är slutförd och har redovisats till nämnden.**

Rutin enligt styrning av barnkonventionen

En barnkonventionsanalys har inte genomförts vid redovisningen av remissvaren.

Beslutsunderlag

1. Missiv, Förstudie om ett nytt Konstmuseum (Dnr 2021-00153)
2. Förstudie om ett nytt Konstmuseum (Dnr 2021-00153)

Samverkan

FSG 2024-05-07

Beslutet expedieras till

1. Kommunstyrelsen, KS.diarium@boras.se
2. Fritids- och folkhälsonämnden FF.diarium@boras.se
3. Lokalförsörjningsnämnden LN.diarium@boras.se
4. Miljö- och konsumentnämnden mknamnd@boras.se
5. Samhällsbyggnadsnämnden SBF.diarium@boras.se
6. Servicenämnden SN.diarium@boras.se
7. Tekniska nämnden TEK.diarium@boras.se
8. Kulturnämnden Västra Götalandsregionen kultur@vgregion.se
9. Borås TME info@boras.com
10. Borås Kommuns parkering AB p-bolaget@boras.se

11. Lars Tunbjörks stiftelse elisabeth.m.lundgren@gmail.com
12. Tore G Wärenstams stiftelse info@tgws.se
13. Borås och Sjuhäradsbygdens konstförening info@flamenska.se
14. Ålgården info@algarden.se

Viktor Åberg
Ordförande

Ida Burén
Förvaltningschef

För Kristdemokraterna i Kulturnämnden

Valéria Kant
Ted Thilander

